

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1961-1962.

28 NOVEMBER 1961.

Ontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 27 maart 1957, betreffende de gemeenschappelijke beleggingsfondsen en tot wijziging van het Wetboek der zegelrechten en het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Wanneer de Regering in 1956 besloot het statuut van en de controle op de gemeenschappelijke beleggingsfondsen te organiseren, oordeelde zij dat het niet aangewezen was in een zo omvangrijke en in ons land nieuwe stof, onmiddellijk een organieke wetgeving uit te vaardigen; deze zou later aan de hand van de opgedane ondervinding moeten worden uitgewerkt.

Die mening van de Regering werd door de Wetgevende kamers goedgekeurd en het is daardoor dat artikel 14 van de wet van 27 maart 1957 bepaalt: « Met uitzondering van artikel 13 treedt deze wet op 31 december 1961 buiten werking ».

Het huidige wetsontwerp strekt ertoe, onder behoud van de inzake zegelrechten voorgestelde wijzigingen, het huidige wettelijke statuut van de gemeenschappelijke beleggingsfondsen te verlengen.

Naar het eenparig advies van de specialisten terzake, is het thans niet mogelijk of wenselijk, bij gebrek aan rechtsleer en rechtspraak, en mede bij gebrek aan voldoende tijdsverloop, een bedrijvigheid die nog in volle ontwikkeling is en die daarenboven een bijzonder aspect uitmaakt van de uitbreiding der verschillende vormen van beheer van fortuin voor andermans rekening, te voorzien van een definitief, en onvermijdelijk strak, wettelijk statuut.

Wat de door de wet ingestelde controlemodaliteiten betreft, schenkt het huidige regime in zijn geheel bevrediging evenzeer wegens zijn soepelheid, die in

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1961-1962.

28 NOVEMBRE 1961.

Projet de loi modifiant la loi du 27 mars 1957, relative aux fonds communs de placement et modifiant le Code des droits de timbre et le Code des taxes assimilées au timbre.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Lorsque le Gouvernement décida, en 1956, d'organiser le statut et le contrôle des fonds communs de placement, il estima que dans une matière aussi complexe et nouvelle dans notre pays, il ne se recommandait pas d'établir immédiatement une législation organique, celle-ci devant être élaborée ultérieurement à la lumière de l'expérience.

Cette opinion du Gouvernement fut approuvée par les Chambres législatives et c'est pourquoi l'article 14 de la loi du 27 mars 1957 stipule « A l'exception de l'article 13, les effets de la présente loi prennent fin le 31 décembre 1961 ».

Le présent projet de loi tend, sous réserve des modifications proposées en matière de droits de timbre, à proroger le statut légal actuel des fonds communs de placement.

De l'avis unanime des spécialistes, il n'est actuellement ni possible ni souhaitable, faute de doctrine, et de jurisprudence, faute aussi d'un recul suffisant, de doter d'un statut légal définitif, inévitablement rigide, une activité qui est encore en pleine évolution et qui, de plus, constitue un aspect particulier du développement du phénomène plus général des différentes formes de gestion de fortune pour compte d'autrui.

En ce qui concerne les modalités de contrôle établies par le Roi, le régime actuel donne, dans l'ensemble, satisfaction en raison, à la fois, de sa souplesse,

een zo nieuwe en evoluerende materie onmisbaar is, als omwille van de procedure van voorafgaandelijke raadpleging die systematisch door de Bankcommissie wordt nageleefd wanneer deze een belangrijke kwestie van toepassing of interpretatie van het statuut te beslechten krijgt.

De Regering stelt derhalve voor de wet van 27 maart 1957 zonder beperking in de tijd te verlengen, temeer dat de ondervinding heeft uitgewezen dat een termijn van vier jaar onvoldoende was om de grote trekken naar voren te brengen van een privaatrechtelijk statuut dat op bevredigende wijze aan het voorwerp zelf van de gemeenschappelijke beleggingsfondsen beantwoordt.

De hiervoren uiteengezette zienswijze zou kunnen worden weergegeven door artikel 14 van de huidige wet gewoon af te schaffen. Zulks is het doel van artikel 1 van het ontwerp, dat eveneens artikel 12 van de wet afschaft omdat deze overgangsbepaling zonder voorwerp geworden is.

De artikelen 2 en 3 van het wetsontwerp strekken ertoe het huidige regime inzake zegelrechten te wijzigen.

Artikel 18 van het Wetboek der zegelrechten belast met een evenredig recht de effecten op naam of aan toonder, uitgegeven door in België gevestigde natuurlijke personen of rechtspersonen ter vertegenwoordiging of als tegenwaarde van aandelen, obligaties of eender welke openbare effecten uitgaande van derde vennootschappen, gemeenschappen of overheden, of van quotiteiten van dergelijke aandelen, obligaties of openbare effecten. Dat recht is ondermeer toepasselijk op de certificaten, afgegeven door een vennootschap die een gemeenschappelijk beleggingsfonds beheert of administreert, ter vertegenwoordiging van de aandelen van gemeenschappelijke eigendom van de deelhebbers in het fonds.

Het tarief der belasting is vastgesteld op 1,60 t.h. in de mate waarin de vertegenwoordigde openbare effecten vreemde titels zijn en op 0,30 t.h. voor het overige.

Voormeld artikel 18 maakt geen onderscheid naar gelang de effecten waarop het doelt, in ons land dan wel in het buitenland worden uitgegeven door een in België gevestigde persoon.

In het kader van de Europese Economische Gemeenschap kan men zich gemeenschappelijke beleggingsfondsen voorstellen waarvan de certificaten in verschillende landen tegelijk worden uitgegeven. Om het vestigen in België van dergelijke fondsen niet te belemmeren, dient artikel 18 zodanig te worden gewijzigd dat de bepalingen van dit artikel niet zouden toepasselijk zijn op de effecten die in het buitenland worden uitgegeven door een in België gevestigde persoon, mits de uitgiftemodaliteiten waardoor deze effecten kunnen onderscheiden worden van die welke in België worden uitgegeven, vooraf door de Minister van Financiën zouden worden goedgekeurd. De aldus in het buitenland uitgegeven effecten zouden, juist zoals de vreemde effecten, onderworpen zijn aan het zegelrecht, eveneens tegen het tarief van 1,60 t.h., op het ogenblik van hun aflevering door een in België gevestigde wisselagent, wisselagentecorrespondent of bankier ingevolge een in België afgesloten verhandeling of hun inpandgeving aan een van die beroepspersonen (Wetboek der zegelrechten, art. 20 en 27).

indispensable en une matière aussi nouvelle et évolutive et de la procédure de consultation préalable, systématiquement observée par la Commission bancaire lorsque celle-ci a à trancher un point important d'application ou d'interprétation du statut.

Le Gouvernement propose, dès lors, de proroger la loi du 27 mars 1957 sans limitation dans le temps puisqu'aussi bien l'expérience a prouvé qu'un délai de plus de quatre ans était insuffisant pour permettre de dégager les grandes lignes d'un statut de droit privé répondant de façon satisfaisante à l'objet même des fonds communs de placement.

La traduction des vues exposées ci-dessus pourrait être réalisée par l'abrogation pure et simple de l'article 14 de la loi actuelle. Tel est le but de l'article 1er du projet qui supprime également l'article 12 de la loi, cette disposition transitoire, étant devenue sans objet.

Les articles 2 et 3 du projet de loi tendent à modifier le régime actuellement prévu en matière de droits de timbre.

L'article 18 du Code des droits de timbre établit un droit proportionnel pour les titres nominatifs ou au porteur, émis par des personnes physiques ou morales établies en Belgique, en représentation ou contre-partie d'actions, obligations ou effets publics quelconques, émanant de tierces sociétés, collectivités ou autorités, ou de quotités de pareilles actions, obligations ou effets publics. Ce droit est applicable notamment aux certificats représentatifs de parts de copropriété des participants à un fonds commun de placement, délivrés par la société gérant ou administrant le fonds.

Le taux de l'impôt est fixé à 1,60 p.c. dans la mesure où les effets publics représentés sont des titres étrangers et à 0,30 p.c. pour le surplus.

L'article 18 précité ne fait aucune distinction selon que les titres qui y sont visés sont émis, par une personne établie en Belgique, soit dans notre pays soit à l'étranger.

Dans le cadre de la Communauté Economique Européenne, on peut concevoir des fonds communs de placement dont les certificats sont émis à la fois dans plusieurs pays. Afin de ne pas mettre obstacle à l'établissement de pareils fonds en Belgique, il convient de modifier l'article 18 de manière que les dispositions de cet article ne soient pas applicables aux titres émis à l'étranger par une personne établie en Belgique, à condition que les modalités de l'émission permettant de différencier ces titres de ceux émis en Belgique soient approuvées au préalable par le Ministre des Finances. Les titres ainsi émis à l'étranger seraient soumis au droit de timbre, également au taux de 1,60 p.c. à l'égal des titres étrangers, au moment de leur délivrance par un agent de change, agent de change correspondant ou banquier en Belgique ensuite d'une négociation conclue en Belgique, ou de leur dation en gage à l'un de ces professionnels (Code des droits de timbre, art. 20 et 27).

Ingevolge de nieuwe tekst van artikel 18 van het Wetboek der zegelrechten, zoals hij onder artikel 2 van het ontwerp voorkomt, wordt bovendien het zegelrecht afgeschaft dat thans geheven wordt, tegen het tarief van 0,30 t.h., in de mate waarin de door dat artikel bedoelde effecten Belgische openbare effecten vertegenwoordigen. In de mate waarin de vertegenwoordigde effecten vreemde effecten zijn, moet het recht van 1,60 t.h. geheven worden om te vermijden dat vreemde effecten, onder de dekmantel van certificaten ter vertegenwoordiging van die effecten, hier in België zouden in omloop gebracht worden zonder het zegelrecht te ondergaan, dat verschuldigd is wanneer diezelfde effecten in België uitgegeven of verhandeld worden. De toestand ziet er echter anders uit in de mate waarin de vertegenwoordigde effecten aandelen of obligaties van Belgische vennootschappen zijn, waarvoor het zegelrecht noodzakelijkerwijze reeds gekweten werd. Het thans vigerend systeem brengt voor de Belgische effecten een dubbele aanslag mede; daaraan moet een einde worden gesteld.

Artikel 4 van het wetsontwerp voorziet dat de bepalingen van het eerste artikel van kracht worden op 31 december 1961, d.w.z. op de datum waarop de wet van 27 maart 1957 ophoudt uitwerking te hebben.

Het gaat er inderdaad om, elke hiaat tussen de huidige wet en de verlenging ervan te voorkomen.

De Minister van Financiën,

Le nouveau texte de l'article 18 du Code des droits de timbre figurant à l'article 2 du projet entraîne en outre suppression du droit de timbre perçu actuellement, au taux de 0,30 p.c., dans la mesure où les titres visés à cet article sont représentatifs d'effets publics belges. La perception du droit de 1,60 p.c. dans la mesure où les effets publics représentés sont des titres étrangers se justifie par la nécessité d'éviter que, sous le couvert de certificats représentatifs, des effets étrangers puissent circuler en Belgique sans acquitter l'impôt de timbre dû au cas où les mêmes effets font l'objet d'une émission ou d'une négociation en Belgique. Mais la situation est différente dans la mesure où les effets représentés sont des actions ou des obligations de sociétés belges, pour lesquelles le droit de timbre a été nécessairement payé. Le système actuellement en vigueur entraîne en ce qui concerne les titres belges une double imposition qu'il convient de faire cesser.

L'article 4 du projet de loi prévoit que les dispositions de l'article 1er entrent en vigueur le 31 décembre 1961, c'est-à-dire à la date à laquelle les effets de la loi du 27 mars 1957 prennent fin.

Il s'agit, en effet, de prévenir tout hiatus possible entre la loi actuelle et sa prorogation.

Le Ministre des Finances,

A. DEQUAE.

Ontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 27 maart 1957, betreffende de gemeenschappelijke beleggingsfondsen en tot wijziging van het Wetboek der zegelrechten en het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes.

BOUDEWIJN,
KONING DER BELGEN,

Aan allen, die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën;

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUTEN WIJ :

Onze Minister van Financiën is gelast, in Onze Naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

ARTIKEL EÉN.

De artikelen 12 en 14 van de wet van 27 maart 1957, betreffende de gemeenschappelijke beleggingsfondsen en tot wijziging van het Wetboek der zegelrechten en het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes, worden ingetrokken.

ART. 2.

Artikel 18 van het besluit van de Regent van 26 juni 1917, houdende het Wetboek der zegelrechten, bekrachtigd door artikel 1 van de wet van 14 juli 1951, wordt door de volgende bepalingen vervangen :

« *Artikel 18.* Worden onderworpen aan een recht van 1,60 t.h. de effecten op naam of aan toonder uitgegeven door in België gevestigde natuurlijke of rechtspersonen ter vertegenwoordiging, voor 't geheel of voor een deel, van aandelen, obligatiën of eender welke openbare effecten uitgaande van vreemde overheden, gemeenschappen of vennootschappen, ofwel van een quotiteit van dergelijke effecten, met inbegrip van de certificaten gecreëerd ter vertegenwoordiging van de aandelen van gemeenschappelijke eigendom van de deelhebbers in een gemeenschappelijk beleggingsfonds dat door een in België gevestigde persoon beheerd of geadministreerd wordt.

» Het recht wordt berekend op de samengevoegde waarde van de door het effect of certificaat vertegenwoordigde vreemde openbare effecten of quotiteit van vreemde openbare effecten. De grondslag wordt eventueel afgerond tot het hoger tiental frank.

» De in aanmerking te nemen waarde is die welke genoteerd is in de jongste prijscourant gepubliceerd bij order van de regering vóór de datum van de eisenbaarheid van het recht of, bij gebrek aan notering in de prijscourant, de verkoopwaarde aangegeven door de uitgever, onder toezicht van het bestuur.

Projet de loi modifiant la loi du 27 mars 1957, relative aux fonds communs de placement et modifiant le Code des droits de timbre et le Code des taxes assimilées au timbre.

BAUDOUIN,
ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Finances est chargé de présenter en Notre Nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

Les articles 12 et 14 de la loi du 27 mars 1957, relative aux fonds communs de placement et modifiant le Code des droits de timbre et le Code des taxes assimilées au timbre sont abrogés.

ART. 2.

L'article 18 de l'arrêté du Régent du 26 juin 1917, contenant le Code des droits de timbre, confirmé par l'article 1er de la loi du 14 juillet 1951, est remplacé par les dispositions suivantes :

« *Article 18.* Sont assujettis à un droit de 1,60 p.c. les titres nominatifs ou au porteur émis par des personnes physiques ou morales établies en Belgique en représentation, en tout ou en partie, d'actions, obligations ou effets publics quelconques émanant d'autorités, collectivités ou sociétés étrangères, ou de quotité de pareils effets, en ce compris les certificats créés en représentation des parts de copropriété des participants à un fonds commun de placement géré ou administré par une personne établie en Belgique.

» Le droit est calculé sur la valeur cumulée des effets publics étrangers ou de la quotité d'effets publics étrangers que le titre ou certificat représente. La base est arrondie, le cas échéant, à la dizaine de francs supérieure.

» La valeur à prendre en considération est celle notée au dernier prix courant publié par ordre du gouvernement avant la date de l'exigibilité du droit ou, à défaut de notation au prix courant, la valeur vénale déclarée par l'émetteur sous le contrôle de l'administration.

» De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing wanneer de uitgifte in het buitenland geschiedt, mits de uitgiftemodaliteiten waardoor de in het buitenland uitgegeven effecten kunnen onderscheiden worden van die welke in België worden uitgegeven, vooraf door de Minister van Financiën of zijn afgevaardigde zijn goedgekeurd ».

ART. 3.

In artikel 20 van hetzelfde besluit van de Regent wordt een als volgt luidend lid ingevoegd tussen lid 1 en lid 2 :

« Hetzelfde recht is van toepassing op de effecten op naam of aan toonder die in het buitenland worden uitgegeven in de bij artikel 18, laatste lid, bepaalde toestand ».

ART. 4.

Artikel 1 van deze wet treedt in werking op 31 december 1961.

Gegeven te Brussel, 27 november 1961.

» Les dispositions du présent article ne sont pas applicables lorsque l'émission a lieu à l'étranger, à condition que les modalités de l'émission permettant de différencier les titres émis à l'étranger de ceux émis en Belgique soient préalablement approuvées par le Ministre des Finances ou son délégué ».

ART. 3.

Dans l'article 20 du même arrêté du Régent, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 1 et 2 :

« Le même droit est applicable aux titres nominatifs ou au porteur émis à l'étranger dans les conditions précisées à l'article 18, dernier alinéa ».

ART. 4.

L'article premier de la présente loi entre en vigueur le 31 décembre 1961.

Donné à Bruxelles, le 27 novembre 1961.

BAUDOUIN.

Van Koningswege :
De Minister van Financiën,

Par le Roi :
Le Ministre des Finances.

A. DEQUAE.

ADVIES VAN RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 13e november 1961 door de Minister van Financiën verzocht hem, *binnen een termijn van ten hoogste drie dagen*, van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende verlenging en wijziging van de wet van 27 maart 1957, betreffende de gemeenschappelijke beleggingsfondsen en tot wijziging van het Wetboek der zegelrechten en het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes », heeft de 16^e november 1961 het volgend advies gegeven :

In het opschrift zijn de woorden « verlenging en » overbodig; de wet zal immers onrechtstreeks worden verlengd ten gevolge van de opheffing van artikel 14.

In het indieningsbesluit hoeft niet te worden verwezen naar de wet van 23 december 1946; ook het lid van de aanhef waarin de dringende noodzakelijkheid wordt ingeroepen, dient te vervallen.

In de Franse tekst van het nieuwe artikel 18, derde lid, van het Wetboek der zegelrechten (artikel 2 van het ontwerp) moet na de woorden « dernier prix courant » het woord « publié » worden ingevoegd.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren J. SUETENS, eerste-voorzitter; L. MOUREAU en G. HOLOYE, raadsheren van State; C. ROUSSEAUX, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. MAROY, auditeur.

De Griffier, — Le Greffier,

(get.) C. ROUSSEAUX.
(s.)

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister van Financiën.

De 17 november 1961.

De Griffier van de Raad van State,

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 13 novembre 1961, d'une demande d'avis, *dans un délai ne dépassant pas trois jours*, sur un projet de loi « prorogeant et modifiant la loi du 27 mars 1957, relative aux fonds communs de placement et modifiant le Code des droits de timbre et le Code des taxes assimilées au timbre », a donné le 16 novembre 1961 l'avis suivant :

Dans l'intitulé, les mots « prorogeant et » sont superflus, puisque la prorogation de la loi sera indirecte et résultera de l'abrogation de son article 14.

Dans l'arrêté de présentation, il n'y a lieu de viser ni la loi du 23 décembre 1946, ni l'urgence.

Dans l'article 18 nouveau du Code des droits de timbre (article 2 du projet), il y a lieu d'ajouter le mot « publié » après les mots « dernier prix courant » qui figurent à l'alinéa 3.

La chambre était composée de :

MM. J. SUETENS, premier président; L. MOUREAU et G. HOLOYE, conseillers d'Etat; C. ROUSSEAUX, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS.

Le rapport a été présenté par M. P. MAROY, auditeur.

De Voorzitter, — Le Président,

(get.) J. SUETENS.
(s.)

Pour expédition délivrée au Ministre des Finances.

Le 17 novembre 1961.

Le Greffier du Conseil d'Etat.

R. DECKMYN.